

entionen, når grundlaget for anholdelsen ikke længe er til stede, og at tidspunktet for løsladelsen skal noteres i anholdelsesprotokollen. Det regelsæt, der gælder for *afsonere* i anstalt, gælder tillige for *afsonere*, der er anbragt i detentionerne, dog med de nødvendige modifikationer der følger af bygningsmæssige og personalemæssige forskelle mv. Kommissionen foreslår ikke ændringer heri.

Særligt om *tilbageholdte* fremhæves bestemmelserne i retsplejeloven (og fuldbyrdelsesbekendtgørelsen), hvorefter reglerne om anstaltsophold tillige finder anvendelse på tilbageholdte i det omfang, hensynet til sikring af tilbageholdelsens formål eller hensynet til opretholdelse af orden og sikkerhed gør det nødvendigt, og det er foreneligt med tilbageholdelsens formål. Kommissionen anbefaler, at Ledelsen af Kriminalforsorgen i Grønland i samarbejde med politimesteren udarbejder et særligt regelsæt for behandlingen af de tilbageholdte. Dette regelsæt skal tage udgangspunkt i kommissionens forslag til regler for behandlingen af dømte til anbringelse i anstalt. De fleste af disse regler kan umiddelbart overføres på tilbageholdte, mens der foreslås udarbejdet særlige regelsæt om adgangen til besøg, brevveksling, udgang og beskæftigelse.

4.7.3. Forsorgsarbejdet

Efter en udtrykkelig bestemmelse herom i kriminalloven varetager kriminalforsorgens tilsynsafdelinger det forsorgsmæssige arbejde med personer, som er anbragt i anstalt. Arbejdsopgaven antages i praksis tillige at omfatte tilbageholdte og dømte anbragt i detention. Efter aftale med politimesteren skal det stedlige politi straks orientere kriminalforsorgen om anholdelser og især tilbageholdelser.

Kommissionen anbefaler, at det med hjemmel i retsplejeloven pålægges kriminalforsorgen at udarbejde nærmere regler om den forsorgsmæssige bistand, der skal ydes til de tilbageholdte for at begrænse de erhvervmæssige, sociale, og personlige ulemper, som følger af tilbageholdelsen. Kontakten bør ske snarest muligt og senest 1 uge efter anholdelsen. En sådan ordning er iværksat ved betænkningens afgivelse. Arbejdsopgaven omfatter såvel forberedelsen af den kommende sanktion som afhjælpning af personlige og sociale problemer.

Der henvises i øvrigt til betænkningens afsnit XVII.

4.8. *Politiets virksomhed*

4.8.1. *Indledning*

Det grønlandske politi er et enhedspoliti, dvs. det varetager såvel ordenspolitimæssige opgaver som efterforskning og anklagevirksomhed. Hovedparten af styrken er grønlændere. Det gælder også stationslederne i de 17 politidistrikter, som politikredsen er opdelt i. Politimesteren har (med en enkelt undtagelse) hidtil været dansk. Politikredsen er underordnet Justitsministeriet og i sin politimæssige virksomhed tilknyttet Rigspolitiet og med hensyn til anklagevirksomheden Rigsgadvokaten. Politiet varetager en række opgaver, der ikke er af traditionel politimæssig karakter, herunder redningstjeneste og civile øvrighedsfunktioner. Fuldbyrdelse af anstaltsdomme sker under ansvar over for Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Kommissionen har udarbejdet en beskrivelse af politiets udvikling fra dets oprettelse i 1951 til kommissionens nedsættelse i 1994. På baggrund heraf og en gennemgang af politiets aktuelle forhold vurderes den nuværende organisation og virksomhed, og der fremsættes forslag til justeringer.

4.8.2. *Den nuværende ordning*

4.8.2.1. *Historisk tilbageblik.* Ved retsplejeloven for Grønland (1951) blev der oprettet et særligt grønlandsk politi med en politimester som leder af 5 politidistrikter (i Vestgrønland), der blev bemandet med 5 udlånte danske polititjenestemænd (overbetjente) (efter et par år forøget til 7). De eksisterende kommunefogeder, der af den daværende Landshøvding var beskikket til at varetage kommunale opgaver, fik ved retsplejeloven til opgave at bistå de danske betjente med politimæssige opgaver. Desuden fik hver overbetjent bistand af en dansktalende grønlandsk medarbejder, der dels skulle virke som tolk, dels af overbetjentene undervises og instrueres med henblik på ansættelse og funktion som »særlig underbetjent«. Der har således fra starten været fokus på oplæring og uddannelse af et grønlandsk politipersonale – en målsætning der aktuelt har resulteret i et grønlandsk politikorps, som er uddannet på niveau med det tilsvarende danske. I 1981 blev den første grønlandsk uddannede polititjenestemand udnævnt i en overordnet lederstilling ved politimesterembedet. Politimesteren og det juridiske personale ved politimesterembedet er fortsat dansk.

Efter retsplejeloven var politiets primære opgaver opretholdelse af ro og orden, efterforskning og anklagevirksomhed samt fuldbyrdelse af domme af enhver art. Fuldbyrdelse af civile domme – tvangsfuldbyrdel-